

Zalantzak Uxatzeko, Gutun Irekia Martin Ugalderi

Martin adiskidea: oraintsu, "La Voz de España" egunkariaren *Correo de las Letras* sailean (1970-XII-6) dei antzerako ohar* bat izan duzu, zeure "Las tres caras de Dios"i buruz egin duten aipamenean. Erderaz anitz* ederrik emateko gauza omen* zara, eta bildur dira gure inguruan galduko ote zaren.

Erderazko literatoek beti pentsatu dute, euskeraz ez dela posible ezer interesanterik ematea. Guk, berriz, erderazko idazlerik, euskeratik erderara ondo itzultzeko gauza direnak anitz* nahi genituzke, eta ez euskeraz guk zer eta zelan idatzi behar dugun esaten duten horietakoak. Baina itzultzaileak bai, ilunpean ditugun zenbait* lan kanpora azaltzeko (ilunpean egotea bada, guk geure artean bakarrik ezagutzea). Zeren* hori bada mundutarragoak izatea, lan interesante asko behar bezala itzuli ahal duten erdal idazleak behar ditugu. Orduan bakarrik izango da posible gure literatura non dagoen ikustea, eta orduan konturatuko dira asko, herbestetakoak behinik behin, hemengo gauzak erderaz ematen dituzten erdal idazleetatik aparte ere, ba dela zerbait merezgarri, eta gure hizkuntza jatorrean gainera.

Zuk behintzat, hartu duzun bidetik, gauza on asko eskaini* ahal duzula iduritzen zaigu. Erdal literaturak zerbait galduko luke beharbada, baina euskal literaturak ez du ezer galduko. Eta guk euskal literatura nahi dugu, Herria gorde nahi dugu, Euskal Herria, bere nortasun osoan gordeko badugu.

Gogoan izan, otoi, antzerki hari eman zenion izenburua: *Ama gaxo dago*. Eta lamien* deiei ez jaramonik egin.

Erderaz euskeraren alde esaten diren hitzak, gehienetan hitz hutsak. Zuk, euskeraz ahal duzu, Ondo ere ondo gainera. Eta guk exenploa eman behar dugu, Martin.

Ama gaxo dago. Euskerazko osagarriak behar ditu. Euskerazko hiletarik ez.

Honenbeste ba dakizun uste osoa dut, Agur, adiskide bihotzekoa.

JUAN SAN MARTIN

«Frances de Javier» liburua

"Institución Príncipe de Viana" erakundeak* argitara eman berri dau, Jose Maria Rekondo jaunak "Frances de Javier" izenburuarekin egindako liburua. 355 orrialde ditu eta hainbat irudi, eta nafarrek azken hiru mendeetan* izan daberen bizitza aipatzen dau.

Mondragoeko SUDC, ikastolaren alde

Mondragoeko SUDC erakundeak* bertako ikastolaren alde diru laguntza sendo bat eman izan dau. Honela, ikastolako gelak gehitu egingo dira laster batean.

Haizkolarien txapelketa

Joan dan abenduaren 13an ospatu izan zan, Nafarroako Donezteben*, Euskal Herriko Haizkolarien Txapelketa. Azpeitiko Jose Inazio Orbegozo (alias "Arria II.") izan zan irabazle.

KONTU IZAN

IRAKURLE ASKOK ESKATU DAUKUTE ALDIZKARI HAU ZUZENTZEN DUGUNOI, EUSKERA ERRAZA ERABILTZEKO, ERRAZA HITZEN ALDETIK, ERRAZA JOSKERAREN ALDETIK: EUSKERA JATORRA, BAINA ERRAZA ETA ARGIA.

HORI DELA TA, EUSKERAREN LARRIORDU HONETAN, DEI SUTSU BAT EGITEN DIEGU IDAZLE GUZTIEI: HAINZAT HAR DEZATELA GURE IRAKURLEEN ESKARI BALIOTSU HAU.

S. LARREARI ERANTZUNA

ANAITASUNA-ren 200. zenbakian zuk izenpetutako artikulua irakurtzeak harriturik utzi gaitu. Gu, neska-mutil talde bat gara. Zure ideiak oso abstraktuak direla uste dogu, eta horrexegatik nahaste haundia sortarazi leikeezanak. Emakumerik gehienak ez dagozela zapaldurik, dinozu. Hau, aldrebes izango da. Guk gehienak alienatuta ikusten ditugu.

Zapalkuntza hau era bitakoa da: bata gizarte estrukturatik, eta bestea gizonengandik datorrena.

Ez dogu ikusten zergatik gizarte sozialista bategandiko zapalkuntza haundiagoa izan leitekenik. Ez dozu esaten zapalkuntza hori zer puntutan agerten dan. Esaterako, zapalkuntza guztiak ez dira neurri berdinekoak, eta ez dabe kalte berdina egiten.

Emakume bat alkate izateak ez dau gizonik zapaltzen, emakume dan aldetik, kargu hori daukan aldetik baino.

Gizon eta emakumeak lan berdinarekin berdin ordainduak diren enpresa horreek guk behinik behin ez ditugu ezaiztzen. Non dira enpresa horreek?

Azkenez, emakumeen horrako zapalkuntza hori egia ez bada, zertarako zure kontseilu hori: "Berriketak alde batera utzita, lanean hasten bagara, hobeto biziko gara"? Gure ustez, alienaziorik ez badago, ez dago lanean hasteko premiarik.

Baina alienazio hori badago, konpondu egin beharko dogu, eta konponbiderik onena ez da sekula ere errealdade triste hau izkutatzea izango.

Askatasuna sistema guztietan lortu leitekela, bai... Gizon bakoitzaren nortasuna non formatu behar da? Zeintzuk instituzio dira pertsona hori hezi* behar dabenak? Gure ustez, sistema konkretu batzuek zuzendu eta kontrolatzen ditue instituzioak, eta *giro txar edo on* horretan hezitzen gara, nahi ta nahi ez.

ARTAPE (Ondarroa)

Nafarroari buruz hitzaldia Parisen

Helene Gueraçague-k hitzaldi bat eman izan dau, Parisen Euskal Etxean, Nafarroari buruz. Helenek, jaiotzez Donapaleutarra* eta orain Iruñean irakasle, esan eban nafarrei Ipar Aldekoekin harremanetan jartzea komeni jakela, eta Nafarroa "euskalduntzeko" ikastolak indartu behar direla.

Eloy Benito jaunaren mintzaldia Iruñean

Oviedoko Unibersidadean Espainiako Historia irakasten dauan Eloy Benito jaunak mintzaldi bat eman izan dau Nafarroako Unibersidadean "Lope de Estúñiga, un poeta navarro del cancionero castellano" gaiari buruz. Poeta hori XV. mendekoa* zan, eta gaztelauen alderako jokoia egin eban, Lope de Ayalaren antzera.

«Euskal Herriko Meza»

Disko haundi bat aterako da laster, "Euskal Herriko Meza" izenburuarekin, Barturen pasiotarraren gidaritzapean. 300 pezeta balioko ditu, "Orfeón San Antón", txalaparta, txistulari eta abarren laguntzagaz egindako disko honek.